

Licht op reptielen en amfibieën

Deel 1: Analoge fotografie & compositie

Pedro Janssen

Kleine details bepalen vaak het verschil tussen een aardige foto, een goede foto of een wereldplaat. Betere foto's maken kost tijd, inzicht en inzet. Vooral de wil om betere foto's te maken is erg belangrijk. Met het opvolgen van enkele tips kan echter al snel een beter resultaat verkregen worden. Dit artikel is met name bedoeld voor mensen die serieus willen werken aan het verbeteren van amfibieën- en reptielenfoto's. Enige algemene basiskennis van fotografie is noodzakelijk voor het begrijpen van dit verhaal en voor de praktijk in het veld.

De moderne camera's hebben ten opzichte van vroeger zeker geleid tot betere resultaten, maar geven nog geen garantie voor het maken van een goede foto. Het is nog altijd de persoon die achter de camera staat, die bepaalt hoe goed de foto wordt en niet de prijs van de camera. Net als in de sport of het werk zul je jezelf moeten trainen op het maken van betere foto's.

Hoe ver je wilt gaan, heb je zelf in de hand. Je kunt je foto-uitrusting zo ver uitbreiden als je zelf wilt, afhankelijk van het budget en de kwaliteit die je nastreeft.

Camera

Er zijn vele soorten camera's. Eigenlijk komt alleen de spiegelreflexcamera serieus in aanmerking voor herpetofotografie. Het grote voordeel van dit type camera is dat je door de lens kijkt en precies ziet wat je doet. Daarnaast zijn de lenzen verwisselbaar en zijn er allerlei accessoires te verkrijgen, zoals flitsers. Schaf je een camera aan van één van de bekende merken; zoals Nikon, Canon, Minolta, Pentax of Olympus, dan koop je meestal wel een kwaliteitscamera. Binnen een merk heb je nog de keuze uit camera's in verschillende prijscategorieën, van amateurcamera's die enkele honderden euro's kosten tot professionele modellen die meer kosten dan enkele duizenden euro's. Naast nieuwe apparatuur bestaat natuurlijk ook de mogelijkheid om tweedehands spullen te kopen. Let wel goed op wat je koopt. Gebruikssporen en slijtage zijn niet altijd goed te zien. Naast het kopen bij particulieren is het raadzaam om ook te kijken bij de fotozaken die gespecialiseerd zijn in tweedehands apparatuur. Zij hebben een zeer ruime keuze, zijn vaak niet al te duur en wat ook belangrijk is, je hebt er vaak een goede garantie.

Foto 1 & 2 zandhagedis

De eerste foto laat de hagedis volledig in beeld zien en een groot deel van zijn omgeving. Toch is de hagedis moeilijk te zien omdat zijn lichaam slechts klein is afgebeeld. Foto 2 is een stuk beter door het gebruik van een langere lens (of gewoon dichterbij gaan). Dat een stuk wordt afgesneden van het achterste deel van het lichaam is niet zo erg. Dit legt alleen maar meer nadruk op de mooie kop en het voorste deel van het lichaam.

Foto 3 & 4 adder

Foto 3 laat een adder zien, midden in beeld geplaatst en daaromheen redelijk scherp in beeld allerlei takjes en grassprietten. Deze takken en grassprietten zijn wel zijn leefomgeving maar leiden de kijker wel af van het hoofdonderwerp. Verder geeft het een onrustig beeld. Niet dat de foto zo slecht is, maar het kan beter. Plaats de adder meer naar de zijkant en probeer het dier te fotograferen voor een rustige achtergrond. Laat de adder langs de lange zijde uit het beeld kijken. Het kleine heidestruikje is hier dan ook scherp afgebeeld, maar stoort niet omdat het naar de zijkant is geplaatst. Je bent in dit soort gevallen natuurlijk ook afhankelijk van waar je het dier aantreft en hoe het meewerkt.

Lenzen

Voor spiegelreflexcamera's gebruik je meestal een macro-lens. Hiermee kun je dicht bij het onderwerp komen, waardoor een grote vergroting haalbaar is. Meestal is een vergroting van 1:1 of 1:2 mogelijk. Het te fotograferen voorwerp wordt dan op ware grootte op het negatief/positief afgebeeld of de helft kleiner. Een nadeel van macrolenzen is dat ze duur zijn, vooral de lichtsterke types. Het beste kun je een 105mm of 200mm lens aanschaffen. Deze zijn nog net handzaam en je houdt enige afstand tot het onderwerp. Bij 50mm macrolenzen zit men vaak te dicht op het onderwerp, voor reptielen en amfibieën is dit niet handig omdat ze de neiging hebben om dan weg te vluchten.

Een goedkoper alternatief is het werken met voorzetlenzen of tussenringen. Deze zijn echter onpraktischer en geven een kwalitatief minder resultaat.

Voor de herpeto-fotografie gebruik ik verder nog een 300mm telelens om dieren te benaderen op enige afstand zonder ze te storen. Verder enkele groothoeklenzen voor biootoopnamen en voor foto's van dieren in hun omgeving. Op elke lens hoort een zonnekap. Een zonnekap geeft minder sluijer, minder overstraling en is tevens een extra bescherming voor de frontlens.

Als je de lenzen van het eigen camera-merk te duur vindt, kun je ook kiezen voor fabrikanten die lenzen maken voor meerdere camera-merken, zoals Sigma of Tokina. Vaak zijn deze lenzen stukken goedkoper en is de kwaliteit niet veel minder.

Film

Als film kan men het beste diafilm gebruiken. Diafilm is namelijk een eindproduct, wat men gefotografeerd heeft wordt ook direct afgebeeld. Bij negatiefilm is het resultaat afhankelijk van de ontwikkeling en de afdruk, bij diafilm alleen van de ontwikkeling. Dia's zijn daarom ook goedkoper in gebruik. Verder is diafilm briljanter dan een afdruk en veel scherper. Diafilm maakt het gemakkelijker je fototechniek te verbeteren, je ziet namelijk direct wat je fout doet. Diafilm heeft wel een geringe belichtingsspeelruimte als nadeel. Elk dia-merk en film heeft zijn eigen specifieke kenmerken. Kodak neigt naar blauw en het groen van Fuji is wat feller. Probeer daarom eerst wat merken film uit, om een merk te krijgen waarvan de kleur je het beste bevalt. Dit geldt niet alleen voor de merken, maar ook voor de verschillende types binnen een merk. Bij Fuji is Sensia een beetje de standaard diafilm. Op dagen met zeer mat licht zal Sensia echter niet die kleuren geven zoals je gewend bent. Velvia geeft dan een veel verzadigder, warmer beeld. Velvia heeft het nadeel dat het een 50asa film is en geen 100asa film. Hierdoor kun je dus weer 1 stop minder diafragmen of een lagere sluitertijd gebruiken. Een laaggevoelige film heeft wel weer als voordeel dat de film minder 'korrelig' en dus scherper is.

Voor het ontwikkelen van je diafilms heb je de keuze uit verschillende kwaliteiten in ontwikkelcentrales. Bij een echt professionele ontwikkelcentrale heb je minder snel kans op krassen, omdat er met een andere type machine ontwikkeld wordt. Het enige nadeel is de prijs van de ontwikkeling. Deze is al snel 2 tot 3 maal duurder dan bij de normale fotowinkel. Of je dit de moeite waard vindt, daarover kun je alleen zelf beslissen. Als je films op de professionele manier wilt laten ontwikkelen, dan zul je dit specifiek moeten aangeven bij de fotowinkel, of men moet zelf de films aanleveren bij een vaklab. Bezuinig nooit op film. Indien je de kosten van diafilm gaat afzetten tegen de kosten van apparatuur en reizen, dan is een extra foto echt niet zo duur. Je zou door verkeerde zuinigheid maar net die ene speciale foto missen.

Flitser

Een flitser is handig voor het maken van foto's als er vrijwel geen licht meer aanwezig is. Alleen hebben veel fotografen de neiging om de flitser met een volle flits ook overdag te gebruiken. Flitslicht is echter hard en geeft daarom ook harde schaduwen. Verder krijg je vooral bij amfibieën veel spitslichten op de natte huid en heb je ook vaak een zwarte achtergrond. Een flitser is wel handig voor een zogenoemde invulflits. Je geeft de opname daardoor een heel klein flitsje mee. Samen met het natuurlijk aanwezige licht geeft dit een mooi resultaat. "Dode" diepzwarte ogen worden weer levend door een klein wit puntje. Harde schaduwen door de zon worden minder en schubben kunnen een extra licht accent krijgen.

Volle flitsen zijn natuurlijk wel goed te gebruiken voor nacht- en actieopnamen. Je kunt dan echter beter gebruik maken van meerdere flitsers, zodat je een mooier en gelijkmatiger resultaat krijgt, zonder harde schaduwpartijen.

Statief

Een foto is vrijwel nooit helemaal scherp. Vaak bepaalt het kleine scherpe deel de foto in zijn totaal. Een statief zorgt via een verbinding (schroefdraad of snelkoppeling) dat de camera of lens vast en onbeweeglijk wordt. Voor scherpste is dit cruciaal. Niemand kan in het macrogebied met de hand op een lage sluitertijd een scherpe foto maken. Als vuistregel kun je nemen dat de sluitertijd overeen moet komen met minimaal 1/brandpuntsafstand van de lens. Bij een 200mm lens gebruik je dus minimaal een sluitertijd van 1/200 sec nemen. Sneller is natuurlijk nog beter, maar het gebruik van een statief is nog beter. Met een statief neem je ook vaak iets meer tijd en rust om een foto te maken, vooral voor de compositie is dit van groot belang. Statieven hebben maar één nadeel (buiten de prijs), ze zijn zwaar. Als je namelijk al met je zware fototas de hele dag door de hitte sleept, is een zwaar statief nog een extra last. Toch is dit de moeite waard. Je maakt immers zelden een goede foto zonder statief. Op een statief hoort een balhoofd of panoramakop voor de bevestiging aan de camera. Deze onderdelen zijn ook van belang, omdat zij zorgen voor demping van trillingen en voor het makkelijk instellen van de camera ten opzichte van je onderwerp. Als je een statief wilt kopen, neem dan een stevig en robuust model.

Denk ook aan de laagste instelbaarheid. Reptielen en amfibieën leven nu eenmaal laag bij de grond en je statief moet dan ook laag in te stellen zijn. Een rijstzak is daarom ook handig. Dit attriboot is niets meer dan een zak van stof of leer die je vult met rijst of bonen. Deze geeft een zeer stabiele ondergrond om de camera op te leggen.

Belichting

Moderne camera's hebben vrijwel allemaal een keur aan belichtingsprogramma's, die goed uitgelegd worden in de gebruiksaanwijzing van een camera en meestal vrij nauwkeurig werken. Toch geven belichtingsprogramma's niet altijd een goed resultaat. Belichtingsmeters zijn ingesteld op een waarde van 18% grijs. Dit is een gemiddelde waarde voor de kleuren om ons heen. Fotografieren we nu een onderwerp met veel zwart, dan is de automatische belichting geneigd om het zwart te overbelichten en dat geeft een grijs resultaat. Andersom is dat ook bij onderwerpen met veel wit. Hierbij belicht de camera iets onder en weer is een grijzige opname het resultaat. De huidige camera's meten hun belichting door de lens en op meerdere plaatsen in het beeld. De nauwkeurigheid van belichten is daardoor erg hoog. Toch kunnen er nog foute belichtingen plaatsvinden. Door het maken van meerdere opnamen met verschillende belichtingen, bv +1/2stop, 0, -1/2stop

Foto 5 & 6 bruine kikker & heikikker

De foto van de bruine kikker is iets verderaf genomen en niet geheel op ooghoogte. Hierdoor is de achtergrond (vooral net voor de kop), alhoewel onscherp, toch duidelijk aanwezig. Beter is de foto van de heikikker. Door een langere macrolens te gebruiken is de kikker groter in beeld gebracht en is de achtergrond geheel onscherp geworden. Ook staat het dier iets hoger op de poten, wat altijd een mooier beeld geeft.

Foto 7 adder

Bij deze foto wordt de voorgrond en achtergrond voor een groot deel gevuld door een scherp/onscherp heidetakje. Normaal kan dit afleiding geven van het hoofdonderwerp, alleen niet in deze foto. Door over het heidetakje heen te kijken, benadrukt het takje het gedrag van de adder. Dat maakt het tot een interessante foto. Je vraagt je af: "waarnaar kijkt die adder?".

Foto 8 adder

Vaak wordt een portret van de zijkant van de kop gemaakt. Hier is echter voor een frontaal portret gekozen. Blijf rustig experimenteren. Andere benaderingen kunnen hele leuke, aparte en mooie beelden geven. De kop van de adder is bewust in de onderkant van de foto geplaatst in de snijpunten van derden. Dit is een belangrijke compositieregel. Deze wordt ook wel de gulden snede van de kleinbeeldfotografie genoemd. Het beeld krijgt daardoor een veel harmonieuzere beeldopbouw en wordt daardoor prettiger om naar te kijken.

(zogenaamde trapjes) heb je de mogelijkheid om een beter belichte opname te krijgen. Bij dieren is het vaak niet mogelijk om trapjes te maken, omdat je meestal niet veel tijd hebt om opnamen te maken. Hier is een goede belichtingsautomaat van de camera van belang. Echter het allerbelangrijkste is de ervaring in belichten. Heb je veel ervaring dan schat je makkelijker in welke correctie je nodig hebt. Voor een goede foto heb je licht nodig. Alleen vertoont licht zich in vele gedaantes. Je hebt hard licht door de felle zon, zacht licht door een gesluisde wolkenlucht en mat licht door een zwaar bewolkte lucht. Het mooiste licht voor het fotograferen van onze kruipende vrienden is zacht licht. Dat komt nog eens goed uit, want bij een zacht zonnetje door een gesluisde wolkendeck, vind je vaak de meeste reptielen (zacht licht tref je verder ook aan in de vroege ochtenduren of de late avonduren). Nu is dit mooie zachte licht niet altijd voorhanden. Stel er is een felle zonneschijn. Je kunt dan wel foto's maken, maar de resultaten zullen niet bevredigend zijn. Met enkele hulpmiddelen kun je toch voor zachter licht zorgen. Je kunt proberen om foto's te maken in de schaduw, bv. achter een boom. Ook kun je een melkwit scherm houden tussen je onderwerp en de zon. Een makkelijk hulpmiddel hiervoor is een flitsparaplu. Ook is het mogelijk om harde schaduwen weg te flitsen.

Scherpte(diepte)

Voor een niet scherpe foto is er maar een plaats, de prullenbak. Scherpstellen is een kunst. Dit vergt zeer veel oefening. Het is ook belangrijk om de mogelijkheden te hebben om goed scherp te stellen. Daarvoor heb je een helder matglas nodig, liefst een lichtsterke lens, en natuurlijk een statief. Ook al heb je zelf de technische vaardigheden om goed te kunnen scherpstellen, dan wil dat nog niet zeggen dat een foto scherp wordt. Er zijn nog andere kapers op de kust. Gebruik je een sluitertijd lager dan 1/15sec en een lange lens, dan kan de trilling van de spiegel ervoor zorgen dat de foto onscherp wordt. Het diafragma van een lens bepaald ook de scherppte van een foto. Scherppte ontstaat vanuit het midden van een lens. Gebruik je een betere kwaliteit lens dan zal de scherppte richting de zijkanten sneller toenemen bij diafrageren dan bij een mindere kwaliteit lens. Vrijwel alle moderne camera's maken gebruik van autofocus. Bij het fotograferen van reptielen en amfibieën kun je daar beter geen gebruik van maken. Scherpstellen bij dit type van macrofotografie moet zeer nauwkeurig gebeuren, meestal op het oog van het dier. De autofocus heeft hier moeite mee, omdat het scherpstelt op één vlak en het scherp te stellen oog vrijwel nooit exact op zo'n vlak zit. De beweging van het onderwerp is ook belangrijk bij het kunnen scherpstellen. Een hagedis die keer op keer met zijn kop blijft bewegen, is moeilijk scherp te stellen. Je moet dan wachten op het moment dat hij zijn kop stilsthoudt. Reptielen en amfibieën ademen, vooral als ze zijn lastiggevallenen, snel en zwaar. Ook hier is het moeilijk scherpstellen. Zelf ga ik dan altijd meeademen met het dier. Op het moment dat het dier een adempauze heeft, adem je zelf ook niet en kun je door op dat moment af te drukken een scherpere foto krijgen. De sluiterknop indrukken is ook een kunst. Dat doe je niet met grof geweld, maar met een lichte druk van de vinger. Als de camera rust op een rijstzak, kun je een stabiel geheel krijgen door met je eigen gewicht op de camera te drukken. Ik doe dat door met mijn bovenste deel van mijn oogkas te drukken op het bovenste deel van de camera en met mijn hand de lens in de rijstzak te duwen. Een makkelijke manier van scherpstellen op een rijstzak is de lens ongeveer scherp te stellen. Dan de lens in de rijstzak duwen. Correcties in de scherppte maak je

vervolgens niet door aan de lens te draaien, maar door de camera iets voor of achteruit te bewegen.

Scherptediepte is ook een belangrijk hulpmiddel in je fotografie. Dit is de zone van scherpte, zowel voor als achter het vlak waarop het objectief scherp is gesteld. De grote van de zone is afhankelijk van de diafragma waarde. Als de diafragma opening van de lens groter wordt (des te kleiner het diafragma getal), dan wordt de scherptediepte minder. De scherptediepte is op sommige camera's met de scherptediepte-controleknop te controleren. Alleen zul je moeite hebben bij sterk diafrageren om je beeld nog goed te overzien. Dit omdat bij gebruik van de knop, door de verminderde lichtinval, het beeld ook donkerder wordt. De scherptediepte die nodig is hangt af van smaak, van de vergrotingsmaatstaf en van hoe parallel het onderwerp loopt met je filmmoppervlak. Staat het onderwerp parallel met de film dan heb je veel minder scherptediepte nodig dan bv. een kop van een slang die schuin staat t.o.v. het filmvlak. Langere lenzen hebben minder scherptediepte dan korte lenzen. Zo heeft een groothoek lens een zeer groot scherptebereik. Dit is onder andere te gebruiken bij opnames waar je het te fotograferen dier op de voorgrond wilt laten zien, met daarachter nog enigszins scherp zijn leefomgeving.

Compositie

Bij de compositie bepaal je de opbouw van je beeld. Waar plaats je het onderwerp in beeld en hoe. Om compositie leer in je eigen foto's toe te passen is het makkelijk om eerst naar foto's van professionele fotografen te kijken. Waarom is die foto zo apart, wat is er zo anders aan dan mijn foto's? Voor compositie zijn er enkele standaardregels. Probeer deze op je eigen foto's uit. Blijf echter altijd openstaan voor nieuwe ideeën.

- Fotografeer reptielen en amfibieën op ooghoogte, behalve als je bv. de aparte tekening op de rug van een dier wilt laten zien. Bedenk dus vooraf wat je wilt fotograferen.
- Probeer de aandacht te vestigen op het onderwerp door het groot in beeld te brengen.
- Buiten het onderwerp kun je ook een deel van de leefomgeving in beeld brengen.
- Een voorgrond is belangrijk voor de diepte in het beeld. Laat storende onderdelen weg, zoals verdroogde graspietjes.
- Zorg voor een egaal van kleur zijnde, niet te opvallende, onscherpe achtergrond (langere lens, weinig scherptediepte of onderwerp ver van achtergrond). Witte vlekken of scherpe onderdelen in de achtergrond halen de aandacht weg van het onderwerp en geven een rommelig geheel.
- Loop met je ogen langs de rand van het beeld voordat je de foto maakt. Storende elementen probeer je uit beeld te laten.
- Plaats het onderwerp niet in het midden, maar zo dat het valt op de snijpunten van de 1/3 of 2/3 denkbeeldige horizontale en/of verticale lijnen.
- Wordt het onderwerp in het midden van het beeld geplaatst, zorg dan voor een symmetrisch geheel, anders ontstaat er onrust.
- Ga dichtbij je onderwerp en durf het groot in beeld te brengen. Zorg wel voor een goede aansnijding (bv. geen halve neuzen).
- Laat lijnen diagonaal door het beeld lopen, liefst naar een denkbeeldig snijpunt. Deze lijnen kunnen ook gebruikt worden om een blikrichting te creëren richting het onderwerp.
- Heb je meerdere onderwerpen, probeer deze dan via een

Foto 9 & 10 ringslang & rugstreeppad

Beide foto's laten een doorkijkje van groen zien. Echter het doorkijkje in Foto 10 is veel beter. Het padje kijkt recht in de lens, door het gras heen en lijkt daardoor de kijker te bespieden. Verder maakt de rustige onscherpe achtergrond de foto tot een mooi geheel. De foto van de ringslang is onrustiger door de achtergrond en bij deze foto heb je meer het gevoel dat de kijker de ringslang bespiedt.

Foto 11 & 12 adder & ringslang

De ringslang die schuimt door het water beweegt en de denkbeeldige lijn tussen staartpuntje en kop van de adder zijn voorbeelden van het gebruik van diagonalen in foto's. Een diagonaal maakt een foto interessanter en geeft het oog een lijn die te volgen is. Ook geeft een diagonaal een beeld kracht en suggereert het snelheid.

- denkbeeldige diagonaal in het beeld te plaatsen.
- Maak geen mengelmoes van allerlei bonte kleuren.
- Als een dier uit beeld kijkt, fotografeer dan zo dat hij in de richting van de langste zijde van het beeld kijkt.
- Recht in de camera kijkende dieren zorgen voor spanning in het beeld.
- Fotografeer voor de verandering eens details.
- Fotografeer zowel horizontaal als verticaal.

Type fotografie

De herpeto-fotografie is grofweg in te delen in documentaristische fotografie of gedragsfotografie. Bij gedragsfotografie heb je geluk nodig, want je moet toevallig op de juiste tijd en plaats zijn. Geluk kun je afdwingen door veel in het veld te zijn, veel dieren te volgen en veel van je onderwerp af te weten. Bij dit type fotografie is het vaak snel reageren en hopen dat de foto's scherp genoeg zijn en goed belicht. Zo veel te zeldzamer het dier of het gedrag, zoveel minder wordt de foto bekritiseerd op onscherpte en verkeerde belichting. Maak je net die foto van een zeldzame gedraging en is hij ook nog eens scherp, goed belicht, een mooie compositie, geen storende elementen op voor- en achtergrond en een mooie onscherpe egale achtergrond, dan mag je jezelf gelukkig prijzen. Dat soort foto's maak je maar een paar keer in je leven.

De documentaristische fotografie kun je indelen in fotografie onder gecontroleerde omstandigheden en ongestoorde fotografie. De meeste foto's die gemaakt worden van reptielen en amfibieën zijn foto's onder enigszins gecontroleerde omstandigheden. Men vangt een dier, plaatst het op een geschikte ondergrond met een mooie achtergrond en probeert het zo goed als mogelijk op de gevoelige plaat vast te leggen. Het is nu eenmaal zo dat veel reptielen en amfibieën niet voorkomen op de beste plekken voor een mooie foto. Bedenk wel dat geen enkele foto veel stress bij een dier waard is.

Bij de ongestoorde fotografie volg je het dier meestal door het veld met op de camera een lange lens. Als de kans zich voordoet, maak je een mooi portret. De belichting en scherpte zijn meestal goed in te stellen. Storende elementen op voor- en achtergrond zijn het probleem. Het is natuurlijk alleen een probleem als je op de ontspanningsduwt. Je kunt natuurlijk altijd wachten totdat de kans zich voordoet op die ene fantastische plaat.

Ten slotte

Leer je fotoapparatuur blindelings te gebruiken. In het veld heb je geen tijd om te leren waar dat ene knopje voor dient. Leer de functies van buiten en oefen 'droog'. Bespreek je resultaten met anderen. Kijk veel in natuurbladen en boeken en probeer te leren van andere natuurfotografen. Ben vooral kritisch op jezelf. De prullenbak is vaak je beste vriend. Voor enkele goede foto's gebruik je vaak veel film. Maar boven alles, heb plezier in je hobby.

Boeken

Hieronder volgen enkele titels van boeken die gaan over herpeto-fotografie of macro-fotografie in de natuur.

- West, L. & W.P. Leonard, 1997. How to Photograph Reptiles & Amphibians. Stackpole Books. ISBN 0.8117.2454.9
- Shaw, J., 1987. Closeups in Nature. Amphoto. ISBN 0-8174-4051-8
- Polking, F., 1997. Nahfotografie in der Natur. Augustus Verlag. ISBN 3-8043-5097-6
- Pootjes, J. 1992. Handboek macrofotografie, de wonderde wereld van het kleine. Uitgeverij Foto, Leusden ISBN 90-7221-414-5

Ik wil Paul van Hoof en Sergé Bogaerts bedanken voor het nalezen van dit artikel en het geven van opmerkingen en aanvullingen en het erop toezien dat het niet een te technisch verhaal is geworden.

Deel 2 van dit artikel zal verschijnen in één van de volgende nummers en zal de digitale fotografie en Tips en Trucs behandelen.

Foto 13 ringslang

Deze foto laat mooi het gedrag van het doodhouden van de ringslang zien. De kop is hier ook weer bewust op de snijpunten van derden geplaatst. Bij gedragsfoto's is snel reageren belangrijk. Hoe lang de slang in deze houding blijft liggen is natuurlijk onbekend. Door de snelheid van handelen is het soms moeilijk rekening houden met andere factoren, zoals in deze foto de grotere witte reflecties op de buikschubben.

Foto 14 muurhagedis

Door een groothoeklens (20 mm) te gebruiken en de muurhagedis van achteren te fotograferen, lijkt het alsof je met de hagedis meekijkt naar zijn leefomgeving. Met deze techniek laat je niet alleen het dier zien, maar ook zijn biotoop. Deze foto werd mogelijk door de camera op statief te zetten en deze te kantelen op twee poten, waardoor de camera tegen de muur gedrukt kon worden. Dit was nodig voor de kleine diafragma-opening (grote scherptediepte) wat een langere sluitertijd tot gevolg heeft. Vooral bij muurhagedissen zul je langere tijd onbeweeglijk moeten zijn. Bij de minste beweging zullen ze teruggaan in hun holletjes. Soms zul je spierpijn over moeten hebben voor een mooie foto.